

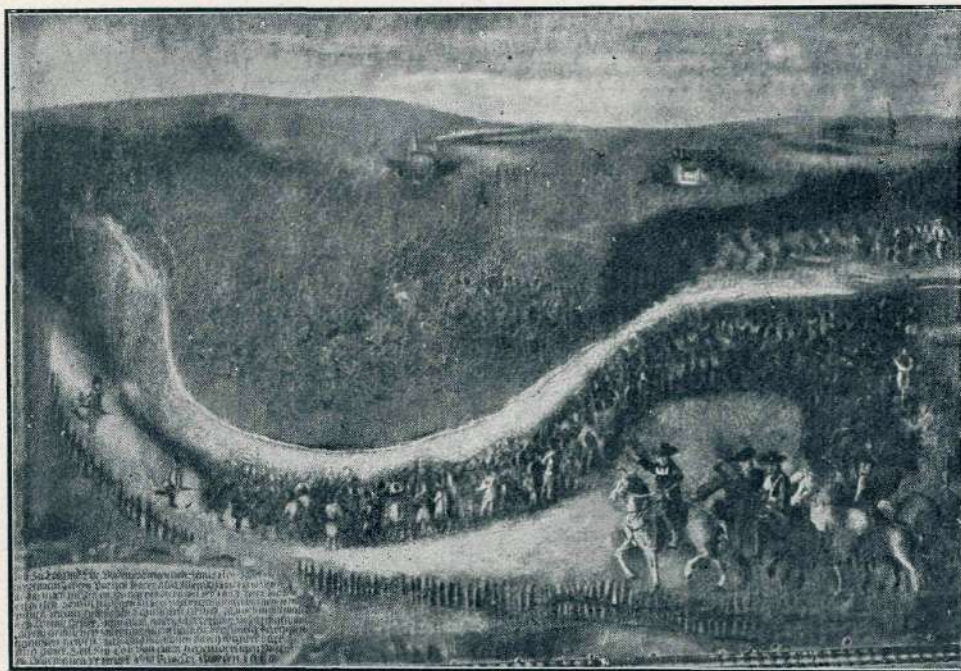
ne bi imeli proti temu: sistem je tak, in taki ljudje imajo pot pred seboj. Toda Marjanović je dosledno in do skrajnosti negativen. Nasproti Ivo Mikcu postavi Mirka in Jelico. Mirko nasprotuje Mikcu pri volitvah in dela za opozicionalno stranko, a Marjanović nam s slastjo razlaga, da je Mirko „navdušen norec“ in njegov šef, ki ga kandidira opozicija, „prebrisan lopov“, ter nam z veseljem pripoveduje, kako Ivo Mikec z orožniki razžene shod opozicionalne stranke. In Jelica, ki jasno vidi napačno pot, po kateri ji hodi brat Ivo, ta Jelica, s katero edino moremo simpatizirati — taista Jelica pride in pravi resignirano: „Ivica je pametnejši od nas vseh.“ Marjanović seveda stoji na svojem visokem in

stanejo ljudem še po viharju življenja, če bi hotel narodu kopati grob, da pade vanj obnemogel in izmozgan — a teh namenov bi ne mogli pripisovati z mirno vestjo niti Marjanoviću.

IZ DRUGIH KNJIŽEVNOSTI.

Ecclesiae Lavantinae synodus dioecesa-
sana, quam a. D. 1903 coadunavit Michael
Napotnik, princeps - episcopus Lavantinus.
Marburgi 1904. Sumtibus pr. ep. Ordinarius
Lavantini. Typis typographiae s. Cyrilli. Str. 918.

BOJ S KRUCI L. 1683.

(Po stari sliki v Ljutomeru.)

nedotakljivem stališču vestnega poročevalca in zasmejal se nam bo veselo in zadovoljno: „Kaj morem jaz za to, če je življenje tako? Taki so ljudje, taka je karijera — in kako naj bo njena slika drugačna? Jaz, gospôda, tega ne odobravam, le kot zanesljiv pisatelj slikam in posnemam. Življenje je tako in taka je velika umetnost življenja.“ Prepirati bi se mogli o tem, ali je res življenje tako, kot nam ga je narisal Marjanović. A tudi če je tako, bi smel dosleden človek ostati v tej struji „velike umetnosti življenja“ le tedaj, če bi hotel namenoma in sistematično ubijati v ljudeh zadnje ostanke moči in energije, če bi hotel dosledno moriti tiste nežne in redke cvetke idealizma, ki po-

— Ta obširna knjiga, spisana z najskrbnejšo natančnostjo, obsega obširen popis škofijske sinode, v katerem so zlasti pomenljivi sinodali sklepi, ki določujejo pravila za vse cerkveno življenje v lavantinski škofiji. Tu so vzorna navodila za čitanje Sv. pisma, o pravi in napačni reformaciji, o verskem odpadu, o socialnem vprašanju in raznih načinih, kako se udeležuje cerkev njega rešitve. Posebno važna in času primerna so določila o krščanski demokraciji in o delu med ljudstvom, o katoliški organizaciji, o boju proti alkoholizmu, o raznih katoliških društvih. O bogoslužju je določeno vse z največjo natančnostjo, kakor tudi o duhovnem uradovanju. Knjiga je res spomenik

apostolske gorečnosti in vneme za katoliško življenje, pravi „codex“ za duhovnike lavantinske škofije.

Geschichte der Musik in Wien. Von dr. Josef Mantuani. Erster Theil. Von der Römerzeit bis zum Tode des Kaisers Max. Mit vielen in den Text gedruckten Illustrationen und Notenbeispielen, zwei Tafeln und einem Anhang von 54 Musikstücken. Wien 1904. Druck und Verlag von Adolf Holzhausen, k. u. k. Hof- und Universitätsdruckerei. Vel. 40. Str. 458.

S posebnim ponosom smo vzeli v roke to izredno knjigo. Pisatelj je naš rojak, znan že po svojih glasbeno-zgodovinskih delih, in da je ravno Slovenec spisal zgodovino dunajske

G. pisatelj začenja z rimsko dōbo. Glasba starih Rimljanov, zlasti na dvoru Marka Avrelija, znanega cesarskega filozofa, daje pisatelju priložnost, da razpravlja o starorimskih godalih in pihalih, nato pa se bavi z glasbo prvih krščanskih časov. V markantnih potezah popisuje prehod od starorimske do prve krščanske kulture in glasbo kot izraz te nove omike. Petje, gledišče, narodne pesmi in umetno pesništvo cerkveno in posvetno, latinsko in nemško, krščansko in pogansko, mu dajejo dovolj priložnosti, da dobi gradivo tudi za splošnovažne kulturne sodbe. Zgodovinski viri se pomnožé od Rudolfa Habsburškega dalje. Ravno avstrijske dežele so ono torišče, na katerem se dajo zasledovati početki vseh vrst pesništva in glasbe — od pravljicne epike do cerkvene pesmi in

KRALJEVI GRAD WAWEL V KRAKOWU.

glasbe, nam je ravnotako v čast, kakor da je pred štirimi stoletji Ljubljčan Jurij Slatkonja kot dunajski škof reformiral glasbo na dvoru in v cerkvi.

Starinsko društvo dunajsko izdaja monumentalno delo „Geschichte der Stadt Wien“, in dr. Mantuani popisuje zgodovino dunajske glasbe, katere prvi del — do smrti cesarja Maksimilijana I. — je ravnokar izšel. Dr. Mantuani je pokazal v tej knjigi svoje silno obsežno zgodovinsko znanje, ki ni le strokovno glasbeno, ampak obsega ves kompleks kulturno-zgodovinskih vprašanj. Knjiga je osnovana na najširšem temelju in bo živo zanimala vsakega kulturnega zgodovinarja.

nežne lirike ali celo politične satire. Mnogo jako zanimivih podrobnosti za početke nemške pesniške umetnosti je tu nabranih, s katerimi se ne moremo obširneje baviti. A za nas je zanimiv tudi ta del, ker je vplival gotovo tudi na naše kraje in podal snov marsikateri pesmi, ki je nastala pri nas. Zanimive so latinske pesmi iz tega časa, n. pr.:

Ludunt super gramina
virgines decorae,
quorum nova carmina
dulci sonant ore...
Ergo nostra concio
psallat cum tripudio
dulci melodia...